

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.154/2024/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. ... pártfogó ügyvéd (cím) által képviselt 'felperes neve' (lakóhelye: cím, tart. helye: ... Országos Büntetés-végrehajtási Intézet, cím) felperesnek – az előbb dr. ... kamarai jogtanácsos, majd dr. ... kamarai jogtanácsos által képviselt ... Vármegyei Rendőr-főkapitányság (cím) alperessel szemben sérelemdíj megfizetése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 32.P.20.149/2023/63. sorszámú ítélete ellen a felperes által 65. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 87 500 (nyolcvanhétezer-ötszáz) forint perköltséget.

Megállapítja, hogy 280 000 (kétszáznyolcvanezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Megállapítja, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának viselésére a felperes köteles. Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] 2019. május 10-én a ... Rendőrkapitányság körzeti megbízottjai, 'körzeti megbízott1 neve' rendőrszázlós és 'körzeti megbízott2 neve' rendőr főtörzsőrmester közlekedésrendészeti intézkedést kezdeményeztek a felperes fia, 'felperes fiának neve' által vezetett 'rendszer' forgalmi rendszámú személygépkocsit intézkedés alá vonva. Ebben a gépjárműben utazott ekkor a felperes is. 'felperes fiának neve' a rendőri felszólítás ellenére nem állt meg a gépjárművel, azzal megpróbált elmenekülni, majd D. irányában egy dűlőúton megállt. A felperes, illetve fia a járművet elhagyták és a közelben lévő vasúti töltés irányába futottak annak ellenére, hogy őket az intézkedő rendőrök megállásra szólították fel.

[2] A felperes elfogására úgy került sor, hogy őt 'körzeti megbízott1 neve' rendőrszázlós utolérte, rajta karfeszítést alkalmazott, a földre kényszerítette és ellenállását megtörve megbilincselte.

[3] E rendőri intézkedés során a felperes homlokának jobb oldalát érintő, a hajás fejbőr határának hámszorításait, valamint a jobb oldali járomív területének hámszorításait szenvedte el, amely sérülések 8 napon belül gyógyulóak voltak. Ezt követően a felperes orvosi vizsgálatára is sor került, előállítása e célból a ...Egyetem ... Egyetemi Kórház Traumatológiáján, illetve a ... Egyetem Alapellátási Centrum Felnőtt Ügyeletén történt.

[4] A felperes keresetében 3 500 000 forint sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest, keresetének jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42.§-ának (1)-(3) bekezdéseire és 2:52.§-ára hivatkozott. Előadta, hogy a perbeli rendőri intézkedés során a rendőrök bántalmazták, mellyel megsértették a felperes emberi méltóságát, illetőleg a testi épséghez, egészséghez való jogát. Akként nyilatkozott, hogy a felperest elfogó rendőr bilinccsel többször megütötte a fejét és arcát, az arca lehorzsolódott, a feje vérzett, a rendőr megbilincselte, majd a bordáit rugdosta, illetve a többi intézkedő rendőr is bántalmazta.

[5] Az alperes alaki ellenkérelmében kérte az eljárás megszüntetését, míg érdemi ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy rendőri bántalmazás nem történt, a rendőri intézkedés jogszerű, szakszerű és arányos volt.

[6] Az elsőfokú bíróság a felperes elsőfokú eljárásban a szakvéleményre tett észrevételeit nem találta alaposnak, rámutatott arra, hogy a szakvélemény tartalmazta a vizsgálati módszereket és az alapul fekvő dokumentumok tartalmát is, így az ezen okoknál fogva megfogalmazott felperesi kifogásokat nem találta alaposnak és másik szakértő kirendelését, illetve a szakértői vélemény kiegészítését nem tartotta szükségesnek. Erről az elsőfokú ítéletben pedig részletesen számot adott. A felperesi nyilatkozatokat ellentmondásosnak találta és kiemelte, hogy a szakértői vélemény sem támasztotta alá a felperes elmondását, ami a bántalmazásának körülményeit, illetve tartalmát illeti, így csak azt tudta tényként megállapítani, hogy a felperesnek azok a sérülései keletkeztek, amelyek a tényállásban szereplő dokumentációban rögzítésre kerültek és attól rendőri intézkedéstől, amely a felperes magatartására is figyelemmel szükséges és arányos volt.

[7] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kizárólag az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérve. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a keresetet arra hivatkozva utasította el, hogy nem sikerült bizonyítania a felperesnek az alperesi magatartás és a keletkezett sérülései közötti okozati összefüggést. Ezzel szemben előadta, hogy aggálytalanul megállapítható, hogy a felperes sérüléseit az alperes okozta.

[8] E körben hivatkozott arra, hogy a tanúk nyilvánvaló okoknál fogva elfogultak voltak, ezért bizonyítékként nem lett volna figyelembe vehető a vallomásuk, mint ahogy az sem, hogy az alperes saját beosztottjainak intézkedéseit jogszerűnek minősítette. A szakvéleményt nem fogadta el, mert hivatkozása szerint az elfogult volt, túlzóan általános megfogalmazásokat tartalmazott, indokolást pedig nem. Az elsőfokú bíróság jogszerűtlenül utasította el másik szakvélemény beszerzésére, illetve a szakértői vélemény kiegészítésére irányuló indítványait.

[9] Az alperes a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai alapján való helybenhagyását kérte. Indokai körében lényegében az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait ismételte meg.

[10] A felperes az alperes fellebbezési ellenkérelmére tett észrevételeiben továbbra is fenntartotta a fellebbezését és az abban hivatkozott indokait.

[11] A fellebbezést az ítéltábla nem találta alaposnak.

[12] Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita eldöntéséhez szükséges mértékben teljeskörűen feltárta, és azt a bizonyítékok logikus és okszerű mérlegelése alapján, helytállóan állapította meg, a jogszabályi rendelkezéseket megfelelően hívta fel és a jogvita elbírálásához helytállóan alkalmazta, az ebből levezetett érdemi döntése is helyes, amelynek jogi érveit az ítéltábla minden részében osztotta.

[13] Csupán a fellebbezésekben előadottakra tekintettel mutat rá az ítéltábla az alábbiakra:

[14] Az elsőfokú bíróság eljárása során az ítélet kötelező hatályon kívül helyezését kiváltó eljárási szabálysértés nem történt [a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 379. és 380. §)], az ítéltábla anyagi pervezetést nem tartott indokoltnak [Pp. 370. § (4) bekezdés], az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül [Pp. 370. § (1) bekezdés]. Mivel pedig a felperes kizárólag az ítélet hatályon kívül helyezését kérte, ezért csak abban kellett állást foglalni, hogy megvalósult-e az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak az ügy érdemi eldöntésére kiható olyan megsértése, amelynek orvoslása a másodfokú eljárásban nem

lehetséges, vagy nem észszerű és ezért szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése. [Pp. 381. §]

[15] A fellebbezés tévesen hivatkozik arra, hogy az elsőfokú bíróság azért hozta volna meg a támadott döntését, mert nem sikerült megállapítania a felperes sérülései és az alperes magatartása közötti okozati összefüggést, azaz hogy a felperes e vonatkozású bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Az elsőfokú ítélet ugyanis nem ezen alapul, hanem azon, hogy a felperesnek nem voltak olyan igazolható, bizonyított sérülései, amelyek alapján egyáltalán objektív következtetést lehetett volna arra vonni, hogy őt az alperes rendőrei oly módon bántalmazták, mint amit tényként a keresetének alapjául fekvő módon állított. Az alperes egyáltalán nem vitatta, hogy a felperesnek keletkeztek sérülései, olyannyira, hogy ezeket a tényállásban szereplő módon – ezt is helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság – a keletkezett dokumentáció tartalmazza, a sérülések a rabosításkor is rögzítésre kerültek, illetve a felperes orvosi vizsgálatai során is. Csakhogy ezek a sérülések az alperes jogszerű magatartása következtében keletkeztek a felperesen, ez egyértelműen következett a perbeli tényállásból és a sérülések jellegéből, amit egyértelműen alátámasztott a perben beszerzett szakvélemény is. A kereset elutasításának tehát nem az volt az oka, hogy nem sikerült a bíróságnak ténybeli következtetést vonni arra, hogy a felperes sérüléseit az alperes rendőrei okozták, mert ezt tényszerűen egyébként az elsőfokú bíróság megállapította. A kereset alaposságához azonban ez nem volt elegendő, hiszen az alperes rendőrei nem vitásan jogszerűen jártak el, melynek során a felperes az orvosi dokumentációban is szereplő sérüléseket szenvedte el, amelyre azonban a keresete körében eredményesen nem hivatkozhatott. Többször tényállási elemként hivatkozott a felperes tehát arra, hogy őt a rendőrök szükségtelenül, már a megbilincselés után is bántalmazták és ez volt az a tény, amelyet a perben nem sikerült bizonyítani. Egyrészt azért, mert ezt a felperes sérülései, illetve éppenhogy annak hiánya nem támasztotta objektíve alá, az események közvetlen tanúi által tett vallomások pedig ugyancsak nem tették lehetővé a releváns tényállás ilyen módon történő megállapítását.

[16] Abban tehát a fellebbezés helytállóan foglalt állást, hogy a felperes bizonyított sérüléseit az alperes okozta, csak hogy erre az elsőfokú bíróság által már felhívott jogszabályi rendelkezések alapján joga és bizonyos szempontból kötelezettsége is volt. Attól a körülménytől ugyanis nem lehet eltekinteni, hogy a felperes ellenszegült a rendőri intézkedésnek és a jelen esetben ennek mértéke olyan rendkívüli volt, hogy az ellenszegülése megtörésére a rendőr kizárólag a testi kényszer alkalmazásával reagálhatott és szükséges volt a bilincs alkalmazása is. Ezeknek az intézkedéseknek az alkalmazása során nem vitásan a felperes a dokumentációkban rögzített sérüléseket elszenvedte, ezért azonban sérelemdíjra semmiféleképpen nem lehet jogosult. Az ehhez szükséges többször tényállási elemeket, azaz a szükségtelen és indokolatlan, sőt az egyáltalában megtörtént rendőri bántalmazás tényét pedig a perben nem sikerült bizonyítani.

[17] Alaptalanul támadta a fellebbezés a bizonyítékok elsőfokú bíróság általi mérlegelését. A polgári perrendtartás – a Pp. 263. §-a szerint kifejezett – szabad bizonyítási rendszeren alapul. Mindez a bizonyítékok megválasztásában és a bizonyítékok értékelésében is jelentkezik. A bíróságnak a Pp. 279. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékokat egyenként és egymással összevetve is értékelnie kell, és az így kialakult meggyőződése alapján kell megállapítania a tényállást. A szabad bizonyítás kontrollja a bíróság indokolási kötelezettsége, amelyben a Pp. 346. § (5) bekezdése értelmében számot ad a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeiről, azokról az okokról, amelyek miatt valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte. Az indokolásnak az alapvető logikai szabályokkal kell összhangban állnia, nem lehet ész-szerűtlen, okszerűtlen vagy iratellenes. Az elsőfokú bíróság

bizonyítékok értékelése ezeknek a jogszabályi követelményeknek megfelelt: megvizsgálta meg a rendelkezésre álló valamennyi bizonyítékot, ezeket egyenként, önmagukban és a per összes adatával összefüggésben is együttesen mérlegelte és a logikai szabályoknak megfelelően, helytállóan jutott arra a következtetésre, mely szerint az alperes felelősségét megalapozó, a jogszerű intézkedés körén kívül eső magatartással összefüggésben keletkezett sérülések nem igazolhatók.

[18] Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy az elkészült szakvélemény az orvosi iratok alapján aggálytalan, hiánytalan, a bizonyított tényekkel nem állt ellentétben, a szakértő részletes és szakmailag kifogástalan előadásokat tett, a szakértő megállapításai az ítékezés alapjául szolgálhattak. A Pp. 313. § (2) bekezdése és 315. § (1) bekezdése alapján a szakvélemény kiegészítésének vagy új szakértő kirendelésének a törvényes feltételei nem álltak fenn, az elsőfokú bíróság e körben is teljesen jogszerűen foglalt állást, hiszen a szakértő kizárólag a rendelkezésre bocsátott, a felperes sérüléseit tartalmazó dokumentációt tudta megvizsgálni és annak alapján tudott állást foglalni abban a kérdésben, hogy bizonyítható-e további bántalmazása a felperesnek, mint amit az alperes egyébként állít, illetve beismer. Mivel az alapul fekvő dokumentáció további sérüléseket nem tartalmazott, így az a helyzet állt elő, hogy nem meglévő sérülésekből kellett volna orvosszakértői eszközökkel elkövetett bántalmazásra következtetni, amely nyilvánvalóan nem vezethetett eredményre, hiszen nem létező sérülés nem utal bántalmazásra, abból éppen az ellenkezőjére lehet következtetést okszerűen levonni.

[19] A fellebbezésnek az elsőfokú bíróság által beszerzett tanúvallomásokkal kapcsolatos kifogásaival összefüggésben az ítéltábla pedig rámutat arra, hogy a tanúk meghallgatására alapvetően nem az alpereshez fűződő bármilyen előjelű viszonyuk folytán került sor, hanem azért, mert ők voltak azok, akik közvetlen részesei voltak a felperes elfogásának és annak során elszenvedett sérülései keletkezési körülményeinek. Annak pedig a bizonyíték közvetett jellege folytán nem volt a perben jelentősége, hogy a felperes a kirendelt védőjének mit állított az őt ért esetleges rendőri bántalmazásról. A felperes ugyanis nemcsak a kirendelt védőjének állította, hogy a rendőrök bántalmazták, hanem a keresetlevélben még a bíróságnak is, ami azonban semmilyen perbeli bizonyítékkal nem volt alátámasztva.

[20] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú eljárás szabályainak megszegése hiányában az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján, annak helyes indokainál fogva, helybenhagyta.

[21] A fellebbező felperes a másodfokú eljárásban is pervesztes lett, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles viselni az alperes jogtanácsosi munkadíjból álló perköltségét, melynek összegét az ítéltábla a felszámítottal egyezően a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdése és 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján állapította meg.

[22] A Pp. 101. § (3) bekezdése alapján az ítéltábla megállapította, hogy a pervesztes felperes a pártfogó ügyvéd díjának viselésére köteles.

[23] A felperes költségmentessége folytán a Pp. 102. § (1), illetve (6) bekezdéseire figyelemmel a fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Debrecen, 2024. július 2.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, Dr. Répássy Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró